

[Føged.]

med en forbedring på 7-8 pct., og det vil igen sige 400-450 mill. kr. årlig i form af forøget produktionsværdi eller sparede importerede fodermidler. Det var for bygningernes vedkommende. For inventarets vedkommende har der fra 1951 til 1954 været en årlig udgift på ca. 200 mill. kr. Det vil heraf klart fremgå, at der bliver brug for store beløb blot for at vedligeholde den nuværende tilstand.

Samtidig med disse investeringer sker der en omsætning af ejendomme, som kræver stor kapitalindsats. Unge, der køber ejendom, skal præstere så stor udbetaling, at de ofte viger tilbage for det rejste krav og affinder sig med en forpagtning eller eventuelt en bestyrerstilling i dansk landbrug.

For at de her nævnte forhold ikke skal give større vanskeligheder end højest nødvendigt, er det, at forslaget til folketingsbeslutning er fremsat. Der skal skaffes udvej for nye lån til disse opgavers løsning, og realkreditinstitutionerne har også i de senere år vist en stedse stigende interesse og vilje til en rimelig løsning, men allerede optagne lån som saneringslån, grundforbedringslån og Marshallån hindrer ofte optagelse af nye realkreditlån. Man kræver fra finansministeriets side de nævnte lån udbetalt helt eller delvis, uanset at lånene har en særdeles fin placering. Det er ikke uvæsentligt for en landmand, om de lån, der allerede indestår i ejendommen, kan blive stående også efter ejendomsoverdragelse, og det er ikke uvæsentligt, om nye lån, der ønskes anvendt til gennemførelse af nødvendige investeringsopgaver, kan optages, uden at der kræves udbetalinger på statens lån, såfremt der er god plads for et realkreditlån. Vi kan tage som eksempel et lån på 10 000 kr. Er der behov for et sådant beløb, er det ingen løsning på landmandens problem, hvis staten for at give tilladelse til optagelse af et sådant lån kræver f. eks. 5 000 kr. indbetalt på statens lån. Også hvor man ved parcellsalg skaffer sig midler til gennemførelse af nødvendige opgaver, kan kravet om store indbetalinger på statens lån bevirke, at hele dispositionen bliver uden værdi.

Forslaget til folketingsbeslutning går ikke ud på, at statens lån skal placeres usikkert, men tager sigte på, at så længe disse lån

kan placeres inden for 110 pct. af ejendommens panteværdi, må de stedlige kreditinstitutioner kunne placere deres egne lån efter deres vurdering af den enkelte låntagers forhold foran statens lån. Det er muligt for disse stedlige repræsentanter med ret stor sikkerhed at vurdere de enkelte tilfælde, men det er ikke muligt for finansministeriet, placeret i København, at tage sådanne hensyn, som disse problemers løsning kræver. Så længe grænsen, 110 pct. af panteværdien, ikke overskrides, er der ingen fare for tab. Statens lån er på disse områder langt sikrere end på mange andre områder. Vi opfordrer derfor den højtærede finansminister og den højtærede landbrugsminister til at ændre praksis, det vil sige gennemføre regler, der gør det muligt at administrere loven, skal jeg bruge udtrykket, i marken, og, hvor det er nødvendigt for gennemførelsen af sådanne regler, at fremsætte lovforslag, der opfylder disse ønsker.

Jeg er opmærksom på, at den højtærede finansminister sagde, at man ikke havde ændret praksis, man gjorde, som man altid havde gjort. Det er mit indtryk, at man har ændret praksis i nogen grad, bl. a. ved opsigelse af grundforbedringslån. Det er mit indtryk, at man har skærpet praksis, til trods for at ministeren i et udvalgs møde, og så vidt jeg husker også i folketinget, sidste forår gav tilsagn om en lempeligere administration. Vi har ikke mærket denne lempeligere administration gennem det forløbne halve år, og det er en af årsagerne til dette forslag til folketingsbeslutnings fremkomst.

Jeg vil gerne som yderligere begrundelse fremføre, at boligstøttelån i al almindelighed får tilladelse til at blive stående. Inden for andre erhvervsgrupper, andre befolkningsgrupper, har man altså ikke krævet udbetalinger af det nævnte omfang. Vel ved vi, at der også her kræves udbetalinger, men i al almindelighed drejer det sig kun om ca. 10 pct. af hele lånets pålydende, medens der altså som allerede sagt ved saneringslån, grundforbedringslån og Marshallån kræves indbetalt en så væsentlig part, så den almindelige kredit ikke kan fungere tilfredsstillende. Lånene blev i sin tid oprettet for at fremme produktion og beskæftigelse. Der må derfor være en vis rimelighed i, at de